

پس از ماه‌ها جنجال ساختگی بر سر مستندی از بی‌بی‌سی که ظاهراً جانبداری از حماس را نشان می‌داد، و پس از کنار گذاشتن مستند دومی درباره غزه، یک بررسی مستقل اخیراً نشان داد که این رسانه هیچ‌گونه تخلفی از دستورالعمل‌های بی‌طرفی مرتکب نشده است.
فهرست بلندبالایی از شکایات‌ها علیه مستند «غزه: چگونگی در منطقه جنگی زنده بمانیم» که ماه‌ها توسط گروه‌های لابی‌طرفدار اسرائیل پیگیری و از سوی رسانه‌های وابسته به نهاد قدرت در بریتانیا تقویت شده بود یکی‌یکی توسط «پتر جانستون»، مدیر نهاد رسیدگی به شکایات‌های تحریریه که به مدیر کل بی‌بی‌سی گزارش می‌دهد، رد شد.

با این حال، از شور و شوق مدیران بی‌بی‌سی برای عذرخواهی‌های مکرر بابت کاستی‌هایی که به‌تازگی از آنها تیرنه شده بودند، نمی‌شد چنین چیزی را فهمید. تقریباً طوری به نظر می‌رسید که خودشان مشتاق بودند مقصر شناخته شوند. اکنون این جنجال قرار است ماه‌ها ادامه پیدا کند، چراکه اقدام، نهاد ناظر بر رسانه‌ها در بریتانیا، نیز اعلام کرده که قصد دارد این برنامه را بررسی کند. تمام این جنجال‌ها و کشمکش‌ها درست همان چیزی است که لابی‌های طرفدار اسرائیل و رسانه‌های متعلق به میلیاردرها می‌خواستند و برایش برنامه‌ریزی کرده بودند.

این بحران ساختگی که مدت‌ها به‌طور مصنوعی کش پیدا کرده، دو هدف اصلی داشته است: نخست، این جنجال برای آن طراحی شده بود که حواس‌ها را از محتوای واقعی مستند پرت کند؛ مستندی که وحشت‌هایی را نشان می‌داد که کودکان غزه با آن روبه‌رو هستند: آنها ناچارند در نوار باریکی از زمین زندگی کنند که اسرائیل آنها را در آن محصور کرده، خانه‌هایشان را بمباران کرده، مدارس و بیمارستان‌هایشان را با خاک یکسان کرده، آنها را به مدت ۲۱ ماه در معرض کشتار بی‌وقفه قرار داده و عزیزانشان را از گرسنگی تلف کرده است.

دوم، هدف آن بود که بی‌بی‌سی را با فشار اعراب و ادار کنند تا موضعی حتی طمع‌تر و محافظه‌کارانه‌تر در برابر اسرائیل اتخاذ کند. بی‌بی‌سی اگر پیش‌تر تمایلی به بازتاب‌دادن صدای فلسطینی‌ها نداشت، حالا دیگر به هر قیمتی از این کار رهنیز خواهد کرد. مطابق با همین رویکرد،

رسانه‌های جریان اصلی در آمریکا و اروپا با سرپوش گذاشتن به جنایات رژیم اسرائیل عملا به شریک جرم رژیم صهیونیستی و دولت‌های خود در نسل‌کشی ملت فلسطین تبدیل شدند.

تنها نیم درصد از مقالات بی‌بی‌سی به پیش‌زمینه‌های جنگ غزه پرداخته‌اند؛ اینکه اسرائیل برای دهه‌ها به‌طور غیرقانونی سرزمین‌های فلسطینی را اشغال کرده و به مدت ۱۷ سال غزه را محاصره کرده است.

🇬🇧

مدیران بی‌بی‌سی به محض آنکه لابی‌ها وارد عمل شدند، با شتاب مستند «چگونه در منطقه جنگی زنده بمانیم» را از سرویس پخش اینترنتی خود حذف کردند.

پیامدهای خطرناک

بی‌ادگمی فرایند بی‌بی‌سی پیامدهایی خطرناک در دنیای واقعی به دنبال دارد. اسرائیل حالا با آزادی بیشتری می‌تواند جنایاتی را شدت بخشد که دیوان بین‌المللی دادگستری از همان ژانویه ۲۰۲۴ نسبت به وقوع آن به عنوان نسل‌کشی ظنین بود، و شماری از برجسته‌ترین پژوهشگران نسل‌کشی و هولوکاست نیز پس از آن رسماً آن را نسل‌کشی اعلام کرده‌اند. در سوی دیگر، فشار بر دولت بریتانیا برای توقف مشارکتش در این نسل‌کشی– از طریق تأمین سلاح، اطلاعات و حمایت دیپلماتیک از اسرائیل– باز هم کمتر خواهد شد. جنجال مداوم بر سر این مستند، در عین حال، چماق بزرگ‌تری به دست «ژوربت مرداک» و دیگر غول‌های رسانه‌ای خواهد داد تا با آن بی‌بی‌سی را بیشتر تحت فشار بگذارند و وادارش کنند بیش از پیش عقب‌نشینی کند.

نشانه‌های این حالت تدافعی در بی‌بی‌سی، پیش از این نیز کاملاً آشکار بود. در حالی که منتظر گزارش جانستون بود، این رسانه از پخش مستندی جانگانه با عنوان «غزه: پزشکان در زیر آتش» صرف‌نظر کرد. مستندی درباره نابودی نظامدمن بیمارستان‌های غزه و قتل حدود ۱۶۰۰ نفر از کارکنان حوزه سلامت توسط اسرائیل. این مستند بعداً از شبکه ۴ بریتانیا پخش شد. بی‌بی‌سی در توجیه این تصمیم گفت که با وجود آنکه این برنامه از نظر تحریریه مشکلی نداشت پخش آن

ممکن است باعث ایجاد «صور جانبداری» شود. اما این وه‌پرداز می‌بهم بی‌بی‌سی در واقع به این معنا بود که مشکل، جانبداری واقعی نبود، بلکه برداشت صاحبان منافع از جانبداری بود– یعنی اسرائیل، حامیش، دولت استارمر و رسانه‌های شرکتی بریتانیا– که خواستار پوشش جهت‌دار بی‌بی‌سی درباره غزه هستند تا اسرائیل بتواند نسل‌کشی‌اش را ادامه دهد، آن‌هم با مشارکت کامل نهاد حاکم بریتانیا.

به بیان دیگر، «حقیقت و دقت» به کنار؛ مسئله این است که اسرائیل– و دولت استارمر– تعیین می‌کنند که درباره رفتار اسرائیل با فلسطینی‌ها در بی‌بی‌سی چه چیزی اجازه گفته‌شدن دارد و چه چیزی نه.

اشاره: طی ۲۱ ماهی که از جنگ غزه می‌گذرد یکی از مهم‌ترین میادینی که رژیم اسرائیل در آن شکست سختی را متحمل شد مربوط می‌شود به جنگ روایت‌ها. به گفته جان مرشایمر نظر به‌پرداز بر جسته آمریکا یکی در این جنگ ۹۵ درصد مردم جهان با روایت فلسطین از جنگ همراهی کرده و جنایات رژیم اسررائیل را محکوم کردند. این اتفاق مهم ممکن نبود مگر به همت و مجاهدت خبرنگاران و روزنامه‌نگاران فلسطینی حاضر در میدان جنگ. ۳۰۰ خبرنگار، عکاس و فیلم‌بردار با نثار جان خود در غزه در رخت حقیقت را آبیاری کردند و نگذاشتند دروغ جای حقیقت را بگیرد و جای ظالم و مظلوم و قاتل و قربانی عوض شود. در مقابل رسانه‌های جریان اصلی در آمریکا و اروپا با سرپوش گذاشتن به جنایات رژیم اسرائیل عملا به شریک جرم رژیم صهیونیستی و دولت‌های خود در نسل‌کشی ملت فلسطین تبدیل شدند. یکی از این رسانه‌ها در غرب که عملا تبدیل به روابط عمومی رژیم صهیونیستی شد و حتی تلاش کرد نقش دولت انگلیس در نسل‌کشی ملت مظلوم فلسطین را پنهان کند بی‌بی‌سی بود. علی‌رغم فشارهای داخلی و بین‌المللی، دولت‌های محافظه‌کار و کارگر در بریتانیا به ارسال سلاح‌ها و تجهیزات نظامی به

اشاره: طی ۲۱ ماهی که از جنگ غزه می‌گذرد یکی از مهم‌ترین میادینی که رژیم اسرائیل در آن شکست سختی را متحمل شد مربوط می‌شود به جنگ روایت‌ها. به گفته جان مرشایمر نظر به‌پرداز بر جسته آمریکا یکی در این جنگ ۹۵ درصد مردم جهان با روایت فلسطین از جنگ همراهی کرده و جنایات رژیم اسررائیل را محکوم کردند. این اتفاق مهم ممکن نبود مگر به همت و مجاهدت خبرنگاران و روزنامه‌نگاران فلسطینی حاضر در میدان جنگ. ۳۰۰ خبرنگار، عکاس و فیلم‌بردار با نثار جان خود در غزه در رخت حقیقت را آبیاری کردند و نگذاشتند دروغ جای حقیقت را بگیرد و جای ظالم و مظلوم و قاتل و قربانی عوض شود. در مقابل رسانه‌های جریان اصلی در آمریکا و اروپا با سرپوش گذاشتن به جنایات رژیم اسرائیل عملا به شریک جرم رژیم صهیونیستی و دولت‌های خود در نسل‌کشی ملت فلسطین تبدیل شدند. یکی از این رسانه‌ها در غرب که عملا تبدیل به روابط عمومی رژیم صهیونیستی شد و حتی تلاش کرد نقش دولت انگلیس در نسل‌کشی ملت مظلوم فلسطین را پنهان کند بی‌بی‌سی بود. علی‌رغم فشارهای داخلی و بین‌المللی، دولت‌های محافظه‌کار و کارگر در بریتانیا به ارسال سلاح‌ها و تجهیزات نظامی به

وقتی «بی‌بی‌سی»

به «روابط عمومی» رژیم صهیونیستی تبدیل می‌شود

اگر ارائه چنین جزئیات پیش‌زمینه‌ای درباره شاهدان عینی اسرائیلی ضروری نبوده، چرا این موضوع برای یک نوجوان ۱۳ ساله فلسطینی این‌قدر اهمیت دارد؟ و مهم‌تر از آن، اگر بی‌بی‌سی مجبور است درباره پیشینه ۱۳ ساله «عبدالله الیزوری» پیش از این که اجازه داده شود متن نوشته‌شده توسط تهیه‌کنندگان برنامه را بخواند، توضیح دهد، چرا این الزام درباره بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، وقتی در گزارش‌ها ظاهر می‌شود، وجود ندارد؟ مثلاً اینکه او توسط دادگاه کیفری بین‌المللی (ICC) به جرم جنایات علیه بشریت تحت تعقیب است. بی‌بی‌سی تا هر گونه انتقاد از مشارکت قابل‌اعتمادی از وقایع در نوار غزه می‌داند که فکر می‌کند نیازی به افزودن این زمینه درباره او نیست؟

دستاوردهای این جنجال ساختگی برای لابی‌های طرفدار اسرائیل و برای دولت استارمر که به‌شدت در تلاش است تا هر گونه انتقاد از مشارکت خود در نسل‌کشی را خاموش کند اخیراً با جزئیات روشن توسط سازندگان مستند دوم درباره نابودی بخش سلامت غزه بیان شده است. در مقاله‌ای در روزنامه آبزور، آنها مجموعه‌ای از اعترافات و درخواست‌های شگفت‌آور مدیران بی‌بی‌سی در جلسات نگارش فیلمنامه را بازگو کردند.

بی‌بی‌سی اصرار داشت که مستند «پزشکان زیر حمله» تا زمانی که «امیتا نوابی»، خبرنگار تحقیقی که رهبری برنامه را برعهده داشت، به عنوان چهره اصلی معرفی شود، پخش نشود. آنها خواستار شدند که جایگاه او به یک «همکار» کاهش یابد– به نحوی که نقش او عملاً حذف شود– چون گفته می‌شد او در شبکه‌های اجتماعی انتقادهای «یکجانبه‌ای» درباره اسرائیل به دلیل نقض قوانین بین‌المللی مطرح کرده است. بی‌بی‌سی او را غیرقابل قبول می‌دانست چون به اندازه کافی «از طرف دیگر حمایت نکرده بود»، یعنی از اسرائیل و نیروهای نظامی‌اش که در حال ارتکاب جنایات جنگی سیستماتیک با نابود کردن بیمارستان‌های غزه هستند، همان‌طور که در مستند او با جزئیات زیادی به تصویر کشیده شده است.

بی‌بی‌سی در بیانیه‌ای به «میدل‌ایست‌آی» درباره تصمیم به کنار گذاشتن این مستند، اعلام کرد که پس از آنکه «امیتا نوابی» در برنامه رادیویی «تودی» ظاهر شد و «اسرائیل را دولتی سرکش خواند که جنایات جنگی، پاکسازی قومی و قتل عام گسترده فلسطینی‌ها را انجام می‌دهد»، پخش این مستند بدون به خطر انداختن بی‌طرفی خود برای بی‌بی‌سی غیرممکن بود. در بیانیه بی‌بی‌سی آمده بود: «بی‌بی‌سی خود را ملزم به رعایت بالاترین استانداردهای بی‌طرفی می‌داند و هیچ‌گاه قایل قبول نیست که هیچ خبرنگار بی‌بی‌سی به این شکل نظر شخصی خود را بیان کند».

اگر از روایتی دیگر نگاه کنیم، به نظر می‌رسد که پیش از اینکه بی‌بی‌سی حاضر باشد به خبرنگاران اجازه دهد اسرائیل را نقد کنند، لازم است آنها به نوعی از نسل‌کشی دفاع یا آن را توجیه کنند همان کاری که بی‌بی‌سی طی ۶۱ ماه گذشته انجام داده است.

همچنین جالب است بدانیم که صداهای دولتی انگلیس برای تصمیم‌گیری درباره نحوه اعمال استانداردهای تحریری خود، به چه کسانی مراجعه می‌کند. گفته شده که مدیران بی‌بی‌سی

به سازندگان مستند گفته‌اند نباید به سازمان ملل یا عفو بین‌الملل اشاره کنند چون این نهادها ظاهراً «سازمان‌های مستقر قیلاًاعتقاد» نیستند.

در عین حال، این رسانه آشکارا و با وسواس زیادی نگرانی خود را به قیاس‌سازان درباره واکنش لابی‌های طرفدار اسرائیل– مانند دیوید کوپلر، فعال شبکه‌های اجتماعی، و گروه ناظر رسانه‌ای حامی اسرائیل به «کمرا»– نسبت به فیلم‌شان درباره غزه ابراز می‌کرد. به تیم سازنده گفته شد که مدیران بخش خبری بی‌بی‌سی نسبت به پوشش اخبار غزه «بسیار عصبی و بدگمان» هستند. این موضوع ادامه یک سنت طولانی در ننگین در صداهای دولتی انگلیس است. در کتاب سال ۲۰۱۱ خود با

صفحه ۸ پنجشنبه ۲ مرداد ۱۴۰۴ ۲۸ محرم ۱۴۴۷ – شماره ۲۳۹۱۳ khareji@kayhan.ir

و فکر می‌کنیم این گفت‌وگوها بهتر است به صورت داخلی برگزار شوند.»

امسا به نظر می‌رسد روزنامه‌نگاران ترجیح می‌دهند این بحث‌ها به صورت علنی مطرح شود، آنها نوشتند: «به عنوان یک سازمان، ما هیچ تحلیل قابل‌توجهی درباره دخالت دولت بریتانیا در جنگ علیه فلسطینی‌ها ارائه نکرده‌ایم. درباره فروش سلاح‌ها یا پیامدهای حقوقی آنها گزارشی ندهاده‌ایم. این داستان‌ها در عوض توسط رقبای بی‌بی‌سی منتشر شده‌اند.» آنها افزودند: «غلب احساس شده که بی‌بی‌سی در حال انجام وظیفه روابط عمومی برای دولت و ارتش اسرائیل است» می‌توانستند این را نیز اضافه کنند که در این روند، بی‌بی‌سی برای نهادهای حاکم بریتانیا هم نقش روابط عمومی انجام داده است.

یک مقام سابق روابط عمومی بی‌بی‌سی به نام «بن موری»، اخیراً زمینه گسترده‌تری را برای معنای «بی‌طرفی» معروف این سازمان ارائه داد. او نوشت که نقش او عمدتاً دفاعی بوده تا رسانه‌هایی مانند تایمز، تلگراف، سان و به‌ویژه دیلی‌میل را آرام نگه دارد. این رسانه‌های وابسته به نهادهای قدرت، متعلق به شرکت‌ها و میلیاردرهایی هستند که سرمایه‌گذاری‌های سنگینی در صنایع سوخت‌های فسیلی، «فنا» و فناوری دارند؛ صنایعی که اسرائیل نقش محوری در روان‌سازی و پیشبرد آنها ایفا می‌کند. بن موری اشاره کرد که مدیران بی‌بی‌سی «به حق از نفوذ این رسانه‌ها بیمناک بودند و اغلب به‌گونه‌ای واکنش نشان می‌دادند که آنها را راضی کنند. وظیفه آنها حفاظت از مدل مالی بی‌بی‌سی و به تبع آن، حفظ مشاغل پراب‌وآب و حقوق‌های سخاوتمندانه خود بود».

همه اینها در تضاد با اصول سازمانی نبود. همان‌طور که موری بیان می‌کند، بسیاری از کارکنان ارشد بی‌بی‌سی–تحت‌تسلط خصوصی داشته‌اند، مدرک از آکسفورد یا کمبریج دارند و به‌سرعت در نردبان سازمانی ارتقا یافته‌اند. آنها وظیفه خود را «تقویت و حفظ دیدگاه‌های نهاد قدرت» می‌دانند. اگر اینها کافی نیست، کارکنان ارشد بی‌بی‌سی همچنین ناچارند همواره نگران نگاه و فشار دولت بریتانیا باشند دولتی که بودجه این نهاد را از طریق دریافت حق اشتراک تلویزیون تعیین می‌کند. دولت، درست مانند بی‌بی‌سی، نیاز دارد تا گروه‌های اصلی حامی خود را راضی نگه دارد، نه.

بی‌بی‌سی از ۳۸ نفر مصاحبه‌شونده خواسته تا حماس را محکوم کنند، اما هیچ‌کس را به محکوم کردن کشتار دسته‌جمعی غیرنظامیان فلسطینی یا حملات به بیمارستان‌ها و مدارس وادار نکرده است.

علی‌رغم فشارهای داخلی و بین‌المللی، دولت‌های محافظه‌کار و کارگر در بریتانیا به ارسال سلاح‌ها و تجهیزات نظامی به رژیم اسرائیل ادامه داده‌اند و بی‌بی‌سی همواره تلاش داشته است این نقش را مخفی کند.

🇬🇧

منظور رأی‌دهندگان نیستند. وزاری که مشتاق پوشش خبری مثبت هستند، به همان اندازه جرأت نمی‌کنند که با صاحبان رسانه‌های همسو با اسرائیل به مخالفت برخیزند. همچنین، آنها نمی‌توانند خطر بیگانگی با دولت‌های قدرتمند آمریکا را نیز به جان بخرند، دولت‌هایی که پیمانی بی‌پایان و استوار با اسرائیل بسته‌اند و در عین حال قدرت غرب را به منطقه نف‌ت‌خیز خاورمیانه منتقل می‌کنند.

دقیقاً به همین دلیل است که وزیر فرهنگ، لیزا ناندی، با اشتیاق تمام به جمع طرفداران دیلی‌میل پیوست و خواستار برخورد شدید با بی‌بی‌سی به خاطر «کاستی‌های» ادعایی در پوشش خبری غزه شد. در پاسخ به گزارش جانستون، سخنگوی بی‌بی‌سی به میدل‌ایست‌آی گفت: «بی‌بی‌سی اقداماتی متصفانه، شفاف و مناسب براساس یافته‌های این بررسی انجام می‌دهد تا پاسخگویی را تضمین کند».

یکی دیگر از اظهارات ناندی نیز شایان توجه است. او گفته است: «این موضوع از جانب کارکنان بی‌بی‌سی و کل صنایع خلاق این کشور مرا عصبانی می‌کند»، در حالی که ظاهراً غافل است از این‌که خشم بسیاری از خبرنگاران بی‌بی‌سی ناشی از رسوایی‌های ساختگی به راه افتاده توسط لابی‌های طرفدار اسرائیل و رسانه‌های متعلق به میلیاردرها نیست. آنها از امتناع این سازمان برای پاسخگو کردن اسرائیل یا دولت خود ناندی درباره نسل‌کشی در غزه شوکه و ناراحت‌اند. در واقع، این سازمان مانند یک اتاق پژواک عمل می‌کند که منافع صاحبان قدرت رسانه‌ای، دولت بریتانیا و واشنگتن را تقویت و مشروعیت می‌بخشد، هر چقدر هم که آنها اصول

بنیادین حقوق بین‌الملل، حقوق بشر و کرامت انسانی را زیر پا بگذارند.

هر کسی که بیرون از این حلقه نفوذ قرار دارد مانند فلسطینی‌ها و مأمیان‌شان، فعالان ضدنسل‌کشی، مدافعان حقوق بشر و به‌طور فرایندهای سازمان ملل و ارگان‌های حقوقی آن مانند دادگاه کیفری بین‌المللی توسط بی‌بی‌سی به عنوان صداهای فرض می‌شود. چنین صداهایی احتمالاً به حاشیه رانده، ساکت یا بدنام خواهند شد. بی‌بی‌سی شکست نخورده است. بلکه دقیقاً همان کاری را انجام داده که برای آن تشکیل شده بود: کار به دولت بریتانیا برای پنهان کردن حقیقت نسل‌کشی در غزه نسلی‌سازی که بریتانیا در آن نقش عمیقی دارد.

در گزارش‌های بی‌بی‌سی معمولاً فلسطینی‌ها به عنوان کسانی که «جان باختند» یا «کشته شده‌اند» در حملات هوائی توصیف می‌شدند، بدون ذکر اینکه چه کسی این حملات را انجام داده است. در حالی که قربانیان اسرائیلی با عباراتی چون «قتل‌عام‌شده» و «ذبح‌شده» توصیف شده‌اند.

🇬🇧

«ترس» و «ژادپرستی ضدفلسطینی» در بی‌بی‌سی دانستند. بی‌بی‌سی در پاسخ به میدل‌ایست‌آی گفت: «بحث‌های قوی درون تیم‌های تحریری ما درباره روزنامه‌نگاری‌مان بخش اساسی از فرآیند تحریری است. ما گفت‌وگوهای مستمری درباره پوشش خبری داریم و به بازخورد کارکنان گوش می‌دهیم